

1.0 හැඳින්වීම.

කළමනාකරණය යන සංකල්පයට වර්තමානයේ හිමි වන්නේ සුවිශේෂී ස්ථානයකි. ශීඝ්‍රයෙන් වර්ධනය හා ජනප්‍රියතාව හා මානව ජීවිතය විෂයෙහි අදාලතාව හේතුවෙන් කළමනාකරණ විෂය දිනෙන් දිනම සියුම් බවට හා විධිමත් බවට පත්වෙමින් පවතී. අද්‍යයන සමාජය තුළ ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවත්නා ඕනෑම ආයතනයක, ව්‍යාපාරයක සාර්ථකත්වය කෙරෙහි බලපාන ප්‍රධාන සාධකය ලෙස සලකනු ලබන්නේ, එහි කළමනාකරණයයි. නිවැරදි දෙය නිවැරදි ලෙස කිරීම කළමනාකරණය වන අතර එහි ප්‍රායෝගිකත්වය ආයතන කළමනාකරණය තුළ දැකිය හැක.

කණ්ඩායමක් ලෙස එකට වැඩ කරන පිරිසට තමන් කරන කටයුතු වඩාත් කාර්යක්ෂමව සහ සඵලදායීතාවයෙන් යුතුව, ආයතනයේ සාමූහික අරමුණු සහතික වන පරිද්දෙන් කරගෙන යා හැකි වන ලෙසට කාර්යාලයේ අභ්‍යන්තර හා බාහිර පරිසරය නිර්මාණය කර පවත්වාගෙන යාම ආයතන කළමනාකරණය නමින් හඳුන්වයි. (රූපසිංහ,ඒ.ඩී.කේ : 2007: 1)

"ආයතනික ප්‍රකාශිත අරමුණු ඉටු කර ගැනීම සඳහා එම ආයතනයේ ඇති මානව හා අනෙකුත් සම්පත් සැලසුම් කිරීම, සංවිධානය කිරීම, මෙහෙයවීම හා පාලනය කිරීම යන කාර්යයන් ඇතුළත් ක්‍රියාවලිය කළමනාකරණයයි."

- A. T. ස්ටෝනර් -

ඉහත නිර්වචනයට අනුව ආයතනයේ කළමනාකරණ ක්‍රියාවලිය සංයුක්ත විය යුතු කරුණු වන සැලසුම් කිරීම, සංවිධානය කිරීම, මෙහෙයවීම හා පාලනය යන කාර්යයන්ගේ සාර්ථකත්වය ආයතනයේ කාර්යක්ෂමතාව හා සඵලදායීතාව බව පැහැදිලිය.

ආයතන කළමනාකරණයේ දී ජනතාව හා ආයතනය අතර මනා සබඳතාවක් ගොඩ නැගීමේ දී සන්නිවේදනය වැදගත් වේ. සියළුම ආයතනවල මෙහෙයුම් අමුද්‍රව්‍ය වන්නේ තොරතුරුය. එම තොරතුරු විවිධ වූ මාධ්‍යයන් ගෙන් විසිරුවා හැරීම මගින් ආයතනය තුළත්, ඉන් බාහිරවත් මනා සම්බන්ධයක් ගොඩ නැගේ. ආයතන කළමනාකරණය තුළ ඇති වැදගත්ම සාධකය වන්නේ මේ මනා සම්බන්ධය හෙවත් මහජන සම්බන්ධතාවයි.

"ආයතනික ආකල්ප හා ක්‍රියාවන්, එය මහජනතාව සමඟ එක් කිරීමත්, මහජනතාවගේ ආකල්ප හා ක්‍රියාවන් එම ආයතන සමඟ එක් කිරීමටත් දරනු ලබන උත්සාහය මහජන සම්බන්ධතා වේ."

- එඩ්වඩ්. එල්. බර්න්ස් -

(තිලකරත්න,එම්: 1998: 09)

"සංස්ථාවක, සමාගමක, රජයක හෝ වෙනත් අයිතිකරුවන් මෙන්ම පොදුවේ මහජනතාව සමඟ පරිසරයට ගැලපෙන පරිදි අර්ථවත් මහජන සම්බන්ධතා ඇති කර ගැනීමෙහි සහ පවත්වාගෙන යාමෙහි ක්‍රියාදාමය මහජන සම්බන්ධතාවයි."

- වෙබ්ස්ටර්ගේ නව කොලීගේට් ශබ්දකෝෂය -

(හිලකර්ෂන, එම්: 1998: 11)

ඒ අනුව මහජනතාව හා ආයතනය අතර ක්, ආයතනය හා මහජනතාව අතර ක් අන්තර් සබඳතාව වර්ධනයේ දී මහජන සම්බන්ධතාව වැදගත් බව පැහැදිලි වේ.

මහජන සම්බන්ධතාවය පැහැදිලිව කළමනාකරණ කර්තව්‍යයකි. මහජන සම්බන්ධතා නැමැති මෙම කළමනාකරණ කර්තව්‍යය මගින් කිසියම් සංවිධානයක් හා පොදු ජනතාව අතර සන්නිවේදනය, අවබෝධය, පිළිගැනීම හා සහයෝගය ඇති කිරීමට ද, පවත්වාගෙන යාමට ද පිටුවහලක් සපයයි. ඒ තුළින් ගැටලු හා අර්බුද කළමනාකරණය පහසු කරයි.

ආයතනයක මහජන සම්බන්ධතා ක්‍රියාවලිය වැදගත් වන අතරම එහිදී භාවිතා වන හා භාවිතා කළ යුතු සන්නිවේදන උපක්‍රම පිළිබඳ අවබෝධය ද කළමනාකරණයේ දී වැදගත් වේ. ඒ අනුව ආයතනය තුළ සේවකයන් අතර සම්බන්ධතාවය ගොඩ නැගීමේ දී මෙන්ම බාහිර මහජනයා සමඟ සම්බන්ධතා පැවැත්වීමේ දී ද, සන්නිවේදන උපක්‍රම වැදගත් වේ. ආයතනය තුළ යොදා ගනු ලබන ලිඛිත උපක්‍රම ලෙස ලිපි, දැන්වීම් පුවරු, බැනර්, සටහන්, චක්‍රලේඛ හා නියෝග, මාධ්‍ය වාර්තා උදාහරණ ලෙස පෙන්වා දිය හැකි අතර වාචික උපක්‍රම ලෙස සාකච්ඡා, සම්මන්ත්‍රණ, දේශන, වැඩමුළු, අභ්‍යන්තර දුරකථන ජාල පෙන්වා දිය හැක. එසේම ආයතන කළමනාකරණ තුළ මහජන සම්බන්ධතා ක්‍රියාවලියේ දී ජනතාව සමඟ සබඳතා ගොඩ නැගීමට බාහිර අලංකරණ කටයුතු, ප්‍රදර්ශන, වැඩමුළු, විවිධ උත්සව, විවිධ තරඟ, පෝස්ටර්, මාධ්‍ය දැන්වීම්, අන්තර්ජාල, ඊමේල් වැනි සන්නිවේදන උපක්‍රම යොදා ගනී. මේ ආකාරයෙන් වූ සන්නිවේදන උපක්‍රම උචිත හා ඵලදායී ලෙස යොදා ගැනීම තුළින් ආයතන කළමනාකරණය ශක්තිමත් කළ හැකිය.

පුළුල් වූ කළමනාකරණ සංකල්පයක්, එහි භාවිත මහජන සම්බන්ධතා ක්‍රියාවලිය ආශ්‍රිත සන්නිවේදන උපක්‍රම පිළිබඳවත් වර්තමානයේ සම්පාදිත කෘති අල්පය. විශ්වවිද්‍යාල මට්ටමින් ද මේ සම්බන්ධව පරීක්ෂණයක් සිදු වී නොමැති බව මාගේ දැනීමයි. එම නිසා වර්තමාන ආයතන තුළ කළමනාකරණ ක්‍රියාවලිය සමඟ මහජන සම්බන්ධතා ක්‍රියාවලිය ගමන් කරන ආකාරය අධ්‍යයනය කිරීම වැදගත් වේ. මන්ද වර්තමාන ඇතැම් ආයතන මහජන සම්බන්ධතා ක්‍රියාවලිය තුළ සන්නිවේදන උපක්‍රම අවබෝධයෙන් යුතුව, ආයතනයේ ඵලදායීතාව සඳහා යොදා ගන්නා අතර ඇතැම් ආයතන ඒ පිළිබඳ නිවැරදි

වැටහීමක් නොමැති බව පෙනේ. විශේෂයෙන් මේ දුර්වල මහජන සම්බන්ධතා ක්‍රියාවලිය රාජ්‍ය ආයතන දැකිය හැක. එම නිසාම ඵලදායීතා සම්මානයෙන් පවා පිදුම් ලැබූ ආදර්ශමත් රාජ්‍ය ආයතනයක් වන සබරගමුව පළාත් සභා සංකීර්ණය මාගේ පරීක්ෂණයට පාදක කර ගෙන තිබේ. ඒ සඳහා හේතු පාඨ වූයේ එම ආයතනය සෙසු රාජ්‍ය මෙන්ම පෞද්ගලික ආයතන වලට මනා ආදර්ශයක් වන හෙයිනි.

1.1 පර්යේෂණ ගැටලුව හා උපන්‍යාසය

පර්යේෂණ ගැටලුව -

ආයතන කළමනාකරණය තුළ මහජන සම්බන්ධතාව පවත්වා ගෙන යාමේදී සන්නිවේදන උපාය මාර්ගවල බලපෑමක් තිබේද?

උප න්‍යාසය -

ආයතනික කළමනාකරණය තුළ මහජන සම්බන්ධතාවය පවත්වා ගෙන යාමේදී සන්නිවේදන උපාය මාර්ග බලපෑම් කරයි.

1.2 අරමුණු හා අභිමතාර්ථ

අරමුණු -

ආයතනික කළමනාකරණය තුළ මහජන සම්බන්ධතාවයේ වැදගත්කම හා එහිදී භාවිත සන්නිවේදන උපාය මාර්ගවල බලපෑම පිළිබඳ අධ්‍යයනය කිරීම.

අභිමතාර්ථ -

- ආයතනික කළමනාකරණය හඳුනා ගැනීම.
- ආයතනය තුළ සන්නිවේදනය සිදුවන ආකාරය අධ්‍යයනය කිරීම.
- මහජන සම්බන්ධතාවය හඳුනා ගැනීම.
- ආයතන කළමනාකරණ තුළ සිදුවන මහජන සම්බන්ධතා ක්‍රියාවලිය අධ්‍යයනය කිරීම.
- ආයතන කළමනාකරණයේදී මහජන සම්බන්ධතාව තුළ භාවිත සන්නිවේදන උපාය මාර්ගවල භාවිතය පිළිබඳ අධ්‍යයනය කිරීම.